

PERIÒDICH POLITICH VERMELL

“ SALUT PÚBLICA “ INTERESSOS POPULARS “ ARTS Y LLETRAS “

PREUS DE VENTA

15 exemplars. Una pesseta
Cada número. y quartos
Surt à llum ab tota regularitat à lo menos una vegada
cada setmana

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ

6-RONDA DE LA UNIVERSITAT-6

BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Tot Espanya, portat à domicili. 8 reles trimestres
Països de la Unió Postal. 16 id. id.
Dona números extraordinaris sempre que ho demanin
las circumstancies

COMPAREM

La Comissió directiva de la premsa barcelonina, encarregada de la subscripció pera socorre als sentenciats per los successos de Santa Coloma, ha complert ja son comen en tota la extensió de la paraula.

¿Com l'ha complert?
Anemho à veure.

Després de haberse agotat tots los medis pera salvar als infelissos que no habian comés altre crim que intentar posarse devant de la injusticia, y quan encara ressonava lo retró de la descarga y se sentia la olor de la pólvora que habian deixat sens vida à dos honorats pares de familia, va iniciarse per la premsa de Barcelona la idea de acudir en socorro de las desconsoladas viudas y dels desvalguts fills dels fusellats, obrint tots los periòdichs sas columnas à tan lloable fi.

Tota Espanya respon desseguit al noble impuls de Barcelona, y tots los periòdichs portan llistas y mes llistas, ahont desde la infima dádiva del infelís obrer fins à la del opulent capitalista hi tenen cabuda.

Ben prop de vintun mil duros van recullirse en poch temps, no podent esser tancada la subscripció tan prompte com s'habia desitjat, perque en molts ciutats y pobles y poblets encare acudian à las redaccions de la premsa liberal moltissimas personas desitjosas de portar son tribut à n'aquesta generosa y voluntaria contribució.

Per fi als tres mesos se dona per tancada la subscripció, se recullen los fondos à

Barcelona, y desseguit se fa lo reparto. ¿Y com s'ha fet aquest reparto? Analisémho també.

En los primers moments de la desgracia casi ningú va recordarse més que dels que l'habian suferita més grossa. Aixó fou la causa de que 'l primer crit general fos no mes que de subscripció per las familias dels fusellats.

Passats los primers moments, tothom va donarse compte de que las victimas eran mes de las que à primera vista semblava. Restavan deu condemnats à presiri, alguns ab numerosa familia que quedava del tot abandonada, y tothom va flicarse en ells. Las duas mateixas viudas, pera que 'l quadro fos mes commovedor, se apressuran à solicitar que se socorri també à tots los condemnats à presiri.

Y 'l reparto s'ha fet incluhinthi equitativament à tothom.

Una quarta part de tot lo recaudat s'ha donat à las duas viudas.

La meytat de la mateixa suma total s'ha repartit entre 'ls quatre orfes, donantse mes al que tenia menos edat y de consegüent podian venirli mes necessitats.

Y la quarta part restant s'ha repartit entre 'ls deu condemnats à presiri, proporcionantho també equitativament, segons lo número de individus de cada familia y las necessitats respectivas.

Lo dia 18 de aquest mes, es à dir, als tres mesos y mitj de inicià la subscripció, està tota repartida y cada interessat pot disposar, à son gust, de la part que li correspon.

Habém escrit al cap-de-munt de aquest article la paraula *Comparem*, y encara no habém dit per qué.

Molt senzill.

Comparem lo resultat de totas las subscripcions que 's fan ab carácter oficial, ab lo de aquesta, deguda única y exclusivament à la iniciativa particular, y que ademés significava una protesta contra un acte de barbarie comés pe 'ls governants.

En las desgracias de Murcia, en la voladura del vapor *Esperés*, en los terremotos de Manila, y las numerosas inundacions de las provincias de Llevant, en la explosió de una caldera en lo carrer d'Amalia, y en tantas y tantas otras desgracias en que 'l govern s'encarrega de portarhi alivio ¿qué succeheix? Recordemho.

Per lo de Murcia hi ha un bisbe qu'encara ningú li ha pogut fer donar comptes bons ni dolents, y segueix tan tranquil quodantse 'ls quartos.

Del vapor *Esperés* se n'ha repartit una miseria y 'l resto descansa al pou del oliv, y la major part de lo recaudat pera aliviar las desgracias dels pobles mes castigats de las provincias de Alicánt, Murcia y Almeria ha servit pera mantenir influencias electorals ó per fer iglesias, convents y plassas de toros, y molt d'altre se n'ha quedat enganxat pe 'l fondo de butxacas brutas.

¿De quia modo, donchs, se podria posar remey à n'aquestos timos oficials, à 'n'aquest banditaje de oficina, que, perdut tot resto de conciencia y de honor, vol prosperar y enriqueirse fins à costa de las mes horrososas desgracias!

Lo remey es ben fácil.

Prescindir del govern y de tota autoritat en tots los actes de la nostra vida que 'ns siga possible.

¿Se te de socorre una desgracia? ¿Se ha de practicar una bona obra? Fugim de la autoritat com qui fuig de una mala peste.

Lo particular te de rendir comptes, te de donar explicacions de com ha complert la missió que se li confiá. L' autoritat, com se crea omnipotent, prescindeix de tot lo que no li quada, y sols fa sa santíssima voluntat.

Resulta, donchs, que sempre que volguém practicar una obra bona aliviant una desgracia, socorrent una necessitat ó portant á cap qualsevol acte de filantropia, si volém que respongui al objecte que l' inspira, no tenim mes remey que portarho á terme dintre 'l terreno particular, fugint de las esteras oficials, ahont generalment no se sab mes que *irregularisar*.

De Murcia y del vapor *Expres* y de Madrid, fa cinch y nou ó deu anys que van ocorre las desgracias y ningú ha donat compte dels quartos. Sistema oficial.

Dels fusellaments de Girona fa tres mesos y mitj y tot está corrent y repartit á gust de tothom, y s' han donat comptes y explicacions detallats y minuciosas. Sistema particular.

Comparém.

MORTS Y DEFUNTS

L' argument de mes prosa á la diada dels morts, es parlar ab tota franquesa dels que son ab gran certesa difunts de debó, senyors.

Qu' ho es lo jove tronera que viu sempre 'n descomjant estafant la despesera, porque aixó fa calavera, ja ho sabem qu' es un difunt.

Qu' ho es la noya maquina que á tot drap fingox amor, tenint viciós la savata sent molt pobre y molt coqueta, també ho sabem qu' es un mort.

Qu' ho es aquell mal patrió que vol anar sempre amunt, y no mo fa 'l cas d'ús de menjar ferra ab destí, ja ho sabem qu' es un difunt.

Qu' ho es levata casadissa nua, y vestida ab primor, que sentne galan donassa deica y lloga la cocotona, també ho sabem qu' es un mort.

Qu' ho es també aquell rimayre que de copos te conjunt, y presumeix ab donayre sent un burro de terrayre, ja ho sabem qu' es un difunt.

Y en fi, ho son aquellas donas d' una andamaia seductora, que de ferra son bufonas y de dintre molt *incómas*, ja ho sabem que son sus morts.

Qu' ho son també 'n gran manera los homes plegats y junts plens de ferra verdadera, que no van per la drassera, ja ho sabem que son difunts.

Ja ho sabem!... Qui s' hi cap-fica ab asuntos tan gastats?... Francament no mortifica, que 'n escriptores de pallera vagin tant desdormillats.

Diguim, donch, es la onctiva per dir que son morts los vius? Y aixó, ¿abon d' honr parlo de la critica expressa que fan quatre espasas?

¡Vaya, a és lo no ho l'idero, es un poeta ó no?... ¿qu' se 'n fan dels morts ab estero?... que 'n fa pò 'l cementiri

grans poetas de cascos?

Poté 'n fa pò 'l cementiri, que trovan que no es higienich? homes homes, que deira!... Si tenen pò de morir, se n' hi van plens d' acit fenich.

¿Que 'n fa por tanta tristura com hi ha al cementiri veid? vagin al nou, qu' s' apura? Allí hi ha camps de verdura, y la mar molt propet d' ell.

Allí hi ha figas de moro, riu, rueta, y regarota, hont poden ab molt decoro inspirarse á fe algun floró ó una resma de gargots.

¿Posin lo talent á prova, qu' allí de morte n' hi ha un mont? La via de Villanova, sinxos ventilets, hont troca, hont estar un bon difunt.

Coronas plenas de llasos pe 'n parente y conegute, versos que son molt capaxos de fermos plora (pe 'n manon) viudas plorant als banyets,

y morte qu' están molt de guassa, porque al ser á mitja nit, se 'n van ab molta catassa á es 'n Tunis veid bromassa, ahont ja hi trovan amant.

I ensiem, las esquetadas, hont vi *craxia* (bataje): sardinas escabelladas y coquetas encusadas, y ayguardent del amiset.

Diguim ara grans poetas, que s' inspiran per moments pugnent per bonas quartetas ab los morts y las costias de tan solits arguments?

Cantin á ne 'l morte de veras, cantin, cantin de debó, fent defuncions verdaderas ab poesias senseras, que si per cas tenen pò,

recorridn ab desenfado que 'n un difunt lo vers nou, y que la pò es un bolado sapiguent lo parado que segneix senill y breu.

Un fríle y una monja dormian junts porque tenían miedo de los difuntos.

Frederick Olivas

L' IDEALISME

La Humanitat entera corre engegada al detrés d' infinits ideals que la fan somiar continuentment desperta y, efecte de desenyanys, repetits y precisos, acaban aquells per *trastocarla*.

Qu' examini un *desocupat*, com *verbi-gracia* un servidor de vostós, los resultats, equivocadissims moltas vegadas, dels plans dels homes en totas sas edats y quedará convenut de l' influencia soberana del Idealisme que constantment arrastra sas ambicions.

Son poder sobrenatural motiva totas nostras sorts ó desgracias y sense l' Idealisme viuriam desesperats porque viuriam sense esperansa.

La indispensable intervenció d' ell en la vida del home lo fa viurer preocupat y aquesta preocupació hea séva es lo móvil ordinari dels aconteixements.

Fill del Idealisme, lo fill mes gran ó, millor dit, l' hereu, es lo Progrés. Ell nos empeny á las conquistas dels secrets de la Naturalesa; secrets que deixan de serho á copia d' ideas extravagants al principi de formularse y sorprendents en cop desarrolladas.

L' Idealisme es la clan de tots los descubriments y lo fonament dels *castells en l' ayce*: sa activitat, no minvant may, se aumenta á la presència dels obstacles, pintant ab colors de rosa aquells porveñirs ennegrits per l' amenssa dels tracassos.

S' arrela tant y tant la sembradura dels ideals en l' imaginació dels homes que, no veient perills, ni preveient conseqüencias, molts d' ells se lliensan al abim de resolucions desesperadas, buscant la solució de problemas irresolubles y trovant en l' extrém recurs son únic consol en brassos del suicidi.

L' Amor, l' Interés y la Política son los *cap-padres* del Idealisme.

L' enamorat esclau de las gracias de sa aymada ó martir d' un desengany matador de sas ilusions; l' avaro que xifra sa felicitat en l' apilotament de riquesas y l' polítich que somia en la prompte arribada al Poder del partit que defensi, no son res més que víctimas seguras del Idealisme.

Virtuts y vicis també fills d' ell son; porque aixis com l' home virtuós dedueix la gloria de son bon exemple, lo viciós viu en la convicció de que 'n fa actes de sa vida son ben apropiats al seu modo de discorre.

Es tant persuasiu l' Idealisme, que una volta demostrada ab arguments especials la forsa de sa rahó, se la fa valer, pesi á qui pesi, sent difícil, sino impossible, oposarse á sas disposicions desde 'l moment que s' ha fet denyo dels pensaments, fent calcular al home del modo que l' hi sembla per absurdas que sigan las teorías que presenti; y es tant arbitrari que, quan vol, arrenca vocacions que pareixian irrevocables, cambiantlas ab altres de sentit enterament contrari; d' aquí s' originan los *poca-paraula* y *cara-girats*.

L' Idealisme es lo proveedor dels manicomis; comença á possessionarse del cervell dels homes per medi de *manias*: possessionat ja, no 's deixa dominar per consells ni rahons lógicas: cara á cara ab lo racioni s' encén entre 'n dos lluyta encarnissada que acaba quedant vencedor lo primer y ferit de mort lo segon, mentres que l' infelís mortal, no resistint los esforços d' aquella lluyta, pert l' *oemus* y queda inclós en la lista dels *boigs rematats*.

Lo meu pare coneixia un pobre home, fill de Granollers, qui, fixat en la realització del *moviment continuo*, va gastar en experiments tot quant possehia; y després del experiment últim, consistent en fer voltar los catúfols d' una sinia, únicament ab la forsa motris del aygua, forsa trasmesa pe 'n que pujavan del pou plens als que baixavan buyts continuament, va morir de sentiment y casi sense *senderi* poch temps després d' electuat aquell experiment per haberse parat, naturalment, lo moviment qu' ell creya fora continuo dels catúfols en lo precis moment d' haber arribat abax l' últim, al faltariu, com devia preveures, la forsa impulsiva dels demés.

Lo misteriós poder del Idealisme, en fi, es igualment l' únic autor dels crims, sucehit, generalment, que tant bon punt comesos, mostra aquell á la llum de la reflexió del criminal, mofante d' ell, una nova serie d' ideas espantosas, nascudas de la por y del remordiment.

En una paraula: si cas no pot lersé del procedir de la societat, deu atribuirse la culpa á las *etzegalladas* del capritxós Idealisme.

—PEPET DEL CARRIL—

A Vilanova y Geltrú s'han gastat d'allò mes diners per la inauguració de la Biblioteca Balaguer, que va tenir lloch lo dilluns y dimars de aquesta setmana.

Bo es sens dubte que 's fassin Biblioteques, pero encara fora millor no descuydar las crisis del treball, y avuy Vilanova passa per una de aquellas que no deixan estar per festes.

Los boters, paletas y mariners s'están morint de gana y la fabricació no está pas tampoch com altres temps.

Una part de aquella vila, que li agrada tant lo boato, lo luxo y la ostentació, faria molt mes ben fet en no ser tan espléndida en festes que 's tornan fum, y procurar mes en aliviar la desgracia de alguns de sos semblants, no ab caritats, sino ab treball.

Pero parlar d'això als ricatxos es perdre 'l temps. Com qu' es un llenguatje que no l'entenen.

.. ..

L' Ateneo Obrero de Barcelona 'ns ha passat avis de que ha lograt establir una classe de dia d' ensenyansa elemental y superior, de 9 á 12 del dematí y de 2 á 5 de la tarde, baix la direcció del professor D. Domingo Montsalvatje.

També establirà una classe de Geografia tan prompte com se matriculin prou alumnos, contant ja ab lo professor D. Joseph Casanellas.

Las classes de francés, segon curs, y Aritmética, segon curs, y Càlcul Mercantil, també han quedat obertes, admetentse alumnos per las tres tots los dias feyners de 8 á 9 de la nit en lo local de aquell centro, Barbará, 25, baixos.

.. ..

En Maceo, cabecilla que combat per la independencia de Cuba, ha lograt fugir de un castell de las Balears, ahont s'estava pres.

Aixó ha fet tremolar al govern, pero á mí 'm te sense cuidado.

Al fi combat per la llibertat de sa patria, y m' es simpátiich.

.. ..

L' altre dia tot Madrid va remoures per una noticia falsa de que en Ruiz Zorrilla habia entrat á Espanya.

Ja veurán com després del cólera lo govern ne buscará d' altres per distrecrens. Pero ell que vagi jugant ab toch.

.. ..

Lo director de *El Anunciador*, de Pontevedra, ha tingut de aprontar 5,000 pessetas pera no anar á la presó.

Lo director de *La Voz de las Tabernas* está pres.

Lo director de *El Eco Bilbilitano* també está á punt d' anar á la casa gran.

Ha sigut denunciat *L' Autonomia* de Palma de Mallorca.

Lo Tribunal Suprém ha confirmat una sentencia de vuyt anys de presiri contra un redactor de *El Mercantil Valenciano*.

Se forma causa criminal al director de *Las Riberas del Ebro*.

Tot aixó en pochos dias.

Ja ho habém dit altres vegadas. Avuy es mes perillós manejar la ploma del periodista que 'l punyal del assassino.

.. ..

Habém rebut lo primer número de un periódich que 's titula *Terre et Liberté*, que 's publica á Paris y defensa ideas socialistas avansadas.

Li desitjém llarga y próspera vida y acceptém ab gast lo cambi.

.. ..

Demá anirà molta gent á *visitar los morts*.

Si 's tinguessen d' enterrar los morts de la política, no quedava ni un monárquich per remey.

.. ..

A uy comensa la matansa de tossinos en tota la provincia de Barcelona.

Nota.—Los frares, *per ara*, tenen privilegi, y per grassos qu' estigan encara no se 'n poden fer botifarras.

Hi ha fundadas esperansas de que aviat se 's hi acabarà lo privilegi.

.. ..

Una altre irregularitat de trenta mil ralets ha tret lo nas en la provincia de Cáceres.

Com la cantitat no es molt grossa, opino que 's tindrian de donar las gracias al irregularizador.

A lo menos s' ho mereix perque ho ha fet ab certa moderació.

¡Y com ara 's moderats van de puja!...

.. ..

En Lopez Dominguez, jefe *discutible* dels esquerrans, s' está per Andalucía á fi de convence als andalussos de que es compatible la monarquia ab la democracia.

¡Vaya un modo de perdre 'l temps!

Si los veritat que 'l temps es or, com diuhen los inglesos, anant darrera d' en Lopez Dominguez y recullint lo que perdrá, qualsevol podria ferse milionari.

.. ..

De la estadística publicada en la *Gaceta de Madrid* sobre establemients penals, resulta que á Espanya no hi ha cap mestre d' escola en presons ni presiris, y en cambi s' hi troban nou eclesiástichs.

Després d' aixó ningú podrà negar la moralitat del clero.

.. ..

Una bailarina del teatro Real de Madrid s' ha fet monja.

Vamos, podrà ensenyar á las esposas de Jesucrist á ballar lo can-can.

Y aixís al cel aviat hi establiran lo cent flamench.

.. ..

Una costum lleydatana.

En aquella capital per la vuytada de la dormidora mare de deu d' Agost, fan una missa al demati y una salve á la tarde, en la que se citan tots los enamorats á un punt determinat de la iglesia, per poguer enrahonar, de amagat ó de pressent, fent servir á la missa, á la vuytada, á la salve y fins á la mateixa Maria, de madame Nixon.

Alguns y algunas alanyosos de conquistas se 'n van també á la iglesia á tirarse miradas lánguidas y sonrisas fascinadoras y 's sauts que vagin aguuntant lo carrick.

De aquesta vuytada, se conta també que 's que hi van al cap del any son ja casats, ab qui desitjan.

Pues bé; aquest any s' ha observat mes que cap aquesta costum.

Francament, alió ja era una mica massa abusar dels trous del fabricant de missas.

No mes haurian sentit lo continuo xiu, xiu, exhalar sospirs, haurian vist cronsarse miradas, pero res de devoció: No mes festeig.

¡Eu qué quedem! ¡La iglesia es per resar ó per festejar!

¡Es una casa santa ó be una casa de citas!

Consic. la resposta duptosa.

.. ..

Un dia dels de la vuytada va dir una noya á un lliure-pensador:

—¡Vindrás á missa demá!

—No, noya, no,—va contestarli,—nosaltres, si bé som anti-clericals y no 'ns comuniquem ab res de aquestas cossas, á lo menos, no la fem servir de *ultimo mono*, com vosaltres, los católichs. Voleu alabar la iglesia y sou los primers en desacreditarla.

¡Vaya uns católichs!

DESENGANY

Escolltan nineta hermosa
la del rostre angelical,
la de mirada amorosa,
la del dentat de coral.

Si tu volguesses ser mia,
aquest fors 'l meu anhel
puig tant dilada jo suria
que 'm creuria estar al cel.

—Mox, perque 'm gras la cara
ab aquest gran desconsol,
que potser s' ha mort la mare
y 'l causu tristesa y dol—

Lligat me tens en cadena...
y per Deu obra la vista,
puig que 'm donas molta pena
al contemplarte tant trista.

Una sola miradeta
y so 'l rey de tos amors...
mes... ¿perque 't poses inquieta?
¿perque mudas los colors?

—Que potser será, ma vida
que algu t' haurá enganyat,
contante alguna mentida
de que yo sigui un malvat?

Digan, que ja m' ho pots dir,
parla, parla per favor.
—Es que... vosté 'm fa patir;
com qu' es tan lleig, me fa por.

E. Sala

.. ..

Ja ha tingut lloch la pelegrinació a Collbàs,—que equivocadament diguerem tenia de ferse a Olat i era a Carme,—prenhenti part alguns llanuts dels pobles de Vallbona, Cabrera, Capellades, Carme, Espolla, Pobla y Torre de Claramunt, Vilanova del Camí y Piera.

Sembla que a la Providencia se li han desenvolupat las ganas de remullar ciatells llanuts, perque també va aigualir de vellent aquesta festa llanera.

Las collas de Capellades y Torre de Claramunt, van ser atrapadas per una forta pluja a cosa de un quart avans de arribar a Carme, y lleuant lo Sant Cristo, la creu y la vera idem, la empengueren corrent camps a través fins a suplujarse en lo poble.

Reunida la comitiva devota, la mullena pogué mes que la devoció, y no volgueren pas fer arri cap a Collbàs.

Llavors los cabecillas de la festa, per no perdre la partida, idearen que 'l sagristá anés dalt de un burro a buscar lo tros de fusta sagrat, y de aquesta manera, anant a caball del ruch y del sagristá, la mare de Son Senyor feu sa entrada triunfal en lo poble a iglesia de Carme.

Comensá luego la gresca y la funció, qual acte mes piramidal fou un sermó rabiós fet pe 'l rector de Piera, en lo qual tractá a tots los liberals de lladres—(lo de sempre)—deshonradores, assassinos y totas las demés catoliqueries que li vingueren a la boca, deixant a la Masoneria mes bruta que la sotana de mossen Será.

Com perque l'argument los interessant hi faltavan emocions fortes, va acabar la brameria sagrada ab los següents crits del representant del Esperit de vi:

—¡Prometéu donar tots los diners que poguéu al Papa!

¡Eh! ¡Com s'espavilan al cap-de-vall!) Y responen las vellas mes tronadas:

—Si!!!!!!.....

—¡Prometéu donar fins l'última gota de sanch per defensar la religió!

Y responen algunas donas al cabecilla:

—Si!!!!!!.....

—¡Viva 'l Papa-Roy!

—¡¡¡Vivaaaaa!!!

—¡¡¡Morin los flacsmasons!!!

—¡¡¡Mooriiiiiii!!!

Y comensa a armarse gresca al club de deu y la María y alló 's convertí en un sarran d' any.

¡Qué tal si son piadosas y carcundas las pelegrinacions dels nostres reverendíssims ensotanats!

Ja veurán com de aquestas manifestacions algun dia ne tornarán a eixir partidas de católich-bandolers.

Si després los sapiguessem tractar com se mereixen, aixó ray.

En fi, ells que vagin fent, que no tardarán en trobarse lo que 's mereixen.

... ..

Fa poch que a Agramunt va haverhi una defunció a las vuit del demati y per causa de las circunstancias *coloradonas*, van demanar al rector que l'enterrés aquella mateixa tarde, pero com ell no permet que se li imposin, va contestar que fins l'dia següent no 'n hi havia de tallats.

Y bravo home; ni que s'empastifés tot de cólera.

Y després, que vusté ray. ¡Que ve'l cólera a pesar de las pregarias! Se las guilla cap a la seva hisenda de Oliana y a Agramunt que 's morin tant que valguin, y si la junta de Sanitat li demana las claus del cementiri, no las hi dongui, y qui tingui cucha que peli tullas.

¡Ahont s'ha vist, imposar a un parroquídermo com lo de Agramunt!

... ..

En la presó de Santander hi ha una monjeta, sor Maria de las Mercés Esquerra, que está cumplint condemna.

Sembla estrany que Deu permeti que li fiquin una esposa a la presó.

... ..

S'ha ensorrat una iglesia de Vinaroz.

Vaja, que entre multas per tocar las campanas y ensorrament de iglesias, a Vinaroz los car-católichs no guanyarán per sustos.

... ..

Una dona que va anar a confesarse a la iglesia del Llorens de Lleyda, lo burot sagrat li va preguntar:

—¡Teniu marit!

—Si, pare,—va respondre ella.

—Donchs l'habeu de deixar, porque es molt heretje y vos faria condemnar a vos també.

—¡Y com ho faré sense ell!

—Aixó ray,—va respondrer l'ensotanat.

—Figureus que habeu perdut unas faldillas y que las teniu de sustituir per unas altres. Ni més, ni menos.

¡No et veritat que aixó es edificant y moral!

Vaja home, no sigui tan hipócrita. Digui que vosté voldria ser las *faldillas sustituidoras* y no s'en vagi ab brochs.

Nota.—La pecadora tenia bon pamet...

—Tapa, que la castedad sacerdotal s'esbrava.

... ..

Llegim y copiém de nostre apreciat colega *El Cencerro*:

«Por el Ministerio de la Gobernación se han declarado exentos del servicio militar a los jesuitas. Pues es claro, hombre: si están ya comprometidos a servir en el ejército carlista, ¿cómo han de servir en el liberal!»

—

»Segun dice un periódico; escude algo de 15.000 pesetejas lo que gasta el pobrecito papa, cada día que sale el sol.—Y pregunta tray Libertó: Si esto gastan los pobres, ¿cuánto gastarán los ricos! ¡Ay! Quién fuera pobre... a lo papa.

—

»Pues, como iba diciendo, en Alborea hay un cura (como es natural); este cura tiene un ama (tambien es natural), y el ama una hija (tambien natural), hermosa, como un pimpollo, y barbiata, como nacida en casa del cura. Pues señor, que una noche, que el cura no estaba en la gazapera, quisieron unos ingenieros penetrar por una ventana. Pero... ¡a buena parte iban! Sentir el ruido la jóven: apoderarse del trabuco y revólver del cura, y empezar a tiro limpio con los cacos, todo fué obra de un «Ite missa est» resultando de todo ello que los ingenieros tuvieron que levantar el campo despues de sufrir 17 descargas, algunas de las cuales fueron aprovechadas. Vamos ¡qué me dicen ustedes de la hija del ama!

En vista, pues, de lo dicho, pido para esta guerrera una cruz de San Fernando y plaza de cantinera.»

EPITAFIS

Descansa aquí la Sofia, actriz filla d' en Pau Pressas; va morirse l'altre dia causada d'estrechar pessas dels autors que conexa.

Aquí jan en Roch Giro aficionat a montar; tothom está en la opinió que 'ls caballs lo van matar.

Q. Roro

Atura ton pas, mortal; jau aquí un pobre pelon, que va morir l'animal tot tocantee 'l violon.

M. Soté y Bes

XARADAS

Una ha tres de estudiante de 'ls que estudian tres dos, (y que son de 'ls mes truhans) per la filla de 'l Ambrós, han comprat en los Encanta una tot de las mes grans.

E. SALLA

Jo dos que te bon primera per fer de total en Pere.

E. SALLA

Primera consonant es, nom de riu es dos inversa, y perque 'l pugas convesa lo tot nom de un home u' es.

EJO SUM DE RACE

GEROGLIFICH

N N
P 1884 A
I K S
R E
P N T
I I
I
I K S
So So Pito Pito.

Dos METZES

SOLUCIONS

A LAS CABORIAS DEL NÚMERO PASSAT

ANAGRAMA.—Manila, Animal, Lámina.